

med i folkeskolen. Høj viden og dyb indsigt har selvfølgelig stor betydning for den teknologiske udvikling i samfundet, men fortrolighed med det samfund, man lever i, med dansk kultur og forståelse for andre kulturer og for miljøets betydning for samfundet hører med, når vi skal vurdere folkeskolen og folkeskolens kvalitet. Evne til samarbejde og forståelse for rettigheder og pligter, forståelse for frihed og ansvar er også nødvendige elementer for en frugtbar udvikling af vort samfund.

Det fremgik klart af ministerens redegørelse, at kvaliteten i folkeskolen ligger undervisningsministeren på sinde, selvfølgelig, og vi vil fortsat støtte, at man arbejder med de dele, både når det gælder udmøntningen af folkeskoleloven gennem læseplaner m.v. og gennem andre tiltag.

Jeg tror også, at ministeren på den anden side er enig i, at skolens arbejde skal tilrettelægges således, at alle elementer i skolens formålsparagraf bliver tilgodeset, også selv om disse elementer ikke kan måles i prøver og der ikke kan gives karakterer for dem. Vi er alle levende optaget af at have en god folkeskole. Det var også intentionen med folkeskoleloven, som Socialdemokratiet var med til at få gennemført, og jeg er også sikker på, at den vil bidrage til en bedre skole, til et løft af kvaliteten i folkeskolen.

Gennemførelsen af folkeskoleloven er en spændende opgave, der kræver en stor indsats, og den indsats har jeg tillid til at kommunerne vil yde. Det er jo kommunerne, der har ansvaret for folkeskolens daglige drift, hvis man kan bruge et sådant udtryk, og for de økonomiske vilkår, som folkeskolen har.

Men der bliver også behov for en stor indsats fra lærernes side, og der bliver behov for efteruddannelse af lærerne. Bare de to begreber undervisningsdifferentiering og individuel evaluering, som er noget, der lægges særlig vægt på i folkeskoleloven, kræver, at lærerne får mulighed for at efteruddanne sig.

Vi kunne også tage et område som edb og edb's indplacering i folkeskolen. Det vil kræve efteruddannelse, og den skal lærerne selvfølgelig have mulighed for at få, da vi ligesom lærerne ønsker høj kvalitet i folkeskolen.

Når vi skal vurdere kvaliteten i skolen, skal det erindres, at der lægges mange opgaver over til skolen ud over den egentlige undervisning i de traditionelle fag. Jeg kan ikke pege på nogen opgave af den lange stribe, folkeskolen har, som er overflødig; men det er klart, at den tid, der er

til rådighed til den egentlige undervisning og til den træning, der også er nødvendig, bliver mindre med de mange opgaver, skolen skal løse.

Jeg så for nylig en opgørelse, der viste, at en elev, der begyndte i 1961 og gik i skole i 7 år, havde mere tid i folkeskolen målt i klokketimer end en elev, der begyndte i 1978 og fik 9 års undervisning. Sådan har vi tilrettelagt det, og det er de vilkår, vi må tage med, når vi skal vurdere og spørge os selv, hvad kan vi gøre for at forbedre folkeskolen, for at give lærerne bedre vilkår, for at udøve det betydningsfulde arbejde, som lærerne har med vore børn og unge.

Der er sket en udvikling i samfundet – en anden udvikling var jeg lige ved at sige – der efter min opfattelse i høj grad præger undervisningen i skolen. Her tænker jeg på hele den forjæghed og rastløshed, jeg var lige ved at sige fjernsynsoptagethed, vi har i vort samfund og ikke mindst blandt vore børn. Vi tager grundigt fejl, hvis vi tror, at det at undervise børn i dag er nogenlunde det samme som for 40 år siden. Det er en helt, helt anden situation, det er nogle helt, helt andre børn, der skal undervises i skolen i dag.

Det er min opfattelse, at der gøres et stort og ihærdigt arbejde fra lærernes side i folkeskolen, men jeg tror, at mange lærere i disse år føler, at deres indsats ikke bliver værdsat tilstrækkeligt, ikke bliver påskønnet.

Derfor var jeg glad for undervisningsministerens bemærkning om, at man vil se på lærernes vilkår og på, hvordan lærernes kvalifikationer kan forbedres. Jeg tror, det er dér, vi skal sætte ind, og det er jeg overbevist om, at lærerne er enige med os i.

Hvis ikke man bliver påskønnet, og hvis ikke ens indsats bliver vurderet rimeligt, mister man engagementet. Mange ildsjæle er tilbøjelige til at miste engagementet i folkeskolen i disse år, og uden lærernes engagement kan vi såmænd vedtage hvad som helst herinde, for så vil skolen være ilde stedt.

Den seneste arbejdstidsaftale er blevet så indviklet og bureaukratisk med opgørelse af U-tid og F-tid og Ø-tid, at det har taget livsgnist og engagementet fra mange, det gælder både skoleledere og lærere, og derfor håber jeg, at kommunerne og lærernes fagforening hurtigst muligt finder ud af at få den arbejdstidsaftale gjort enklere.

Der kan være gode elementer i den, men det arbejde og de mange timer, der er lagt i at få talt Ø-timer, er efter min opfattelse både dræbende